

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 25/03/2025 16:36
Sayı: E-120.07.03-1604127
2025 AİLE YILI

Sayı : E-54045643-610-18193397

Konu : Soru Önergesi (7/20869)

7/20869 6K 74

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 26.12.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1555580 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Mersin Milletvekili Sayın Gülcan KIŞ'a ait 7/20869 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/20869) (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: F27EF4A4-60A8-4A25-9EDC-DA25385F15C4

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Tülin DURAK

Mali Hizmetler Uzmanı

Telefon No: (312) 258 85 94

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN GÜLCAN KIŞ'A AİT 7/20869 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemizden ihraç edilen ve herhangi bir nedenle ülkemize geri dönen ürünlerin tamamında; öncelikle gümrükte ayniyat tespiti yapılmakta, ayniyat tespiti yapıldıktan sonra ürünler Bitki Karantinası Yönetmeliği/Türk Gıda Kodeksi/Yem Mevzuatı kapsamında %100 bitki sağlığı ve gıda/yem güvenilirliği yönünden resmi kontrollere tabi tutulmaktadır.

Yapılan resmi kontroller sonucunda, mevzuata uygun olmayan ürünlerin ülkemize girişine izin verilmemektedir.

Ülkemizde üretilen taze meyve ve sebzelerde pestisit kalıntısı denetimleri "çiftlikten sofraya gıda güvenilirliği" uluslararası yaklaşım doğrultusunda Bakanlığımız il/ilçe tarım ve orman müdürlükleri tarafından özellikle;

- Hal giriş noktalarında,
- Toptan ve perakende satış noktalarında ve
- Taze meyve sebze paketleme işletmelerinde yapılmaktadır.

Bitkisel ürünlerde yapılan hasat sonrası yurtiçi resmi kontrol ve denetimler işletmenin taşıdığı risk esasına göre uygun sıklıkta ve gıda maddesinin taşıdığı riskle orantılı olarak hasat sonrası 28 ürün çeşidinde pestisit analizleri yapılmaktadır. Riske dayalı denetim sisteminde; kalıntı riski görülen ürünler başta olmak üzere önceki kontrollerden edinilen bilgi ve deneyimler, yurt içi üretim ve tüketim miktarları ile ihraç edilen ürünlere yönelik AB'den alınan bildirimler (RASSF), ortaya çıkan gelişmeler ve resmi kontrollerin sonuçlarına göre risk çarpanları belirlenmektedir.

Hasat öncesi ve sonrası piyasaya arz edilmiş taze meyve ve sebze ürünlerinde pestisit kalıntılarının kontrolüne ilişkin olarak yıllık gıda numune alma planı, bitkisel ürünler denetim programı her yıl revize edilerek uygulanmaktadır.

Bitkisel üretimde kimyasal mücadeleye alternatif yöntemlerin yaygınlaştırılması, pestisitlerin mevzuat doğrultusunda kullanılması ve etkin denetimi ile kalıntının önlenmesi amacıyla Kalıntı Eylem Planı (2022-2025) uygulamaya konulmuştur.

Yürütülen resmi denetim ve kontrollerde "Türk Gıda Kodeksi Pestisitlerin Maksimum Kalıntı Limitleri Yönetmeliği'nde belirtilen maksimum kalıntı limitlerinin üzerinde pestisit kalıntısı çıkması ya da tavsiye dışı kullanımının tespit edilmesi halinde 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu kapsamında bitkisel ürünü üreten, paketleyen ve piyasaya arz eden işletmeciye yasal işlem uygulanmaktadır.

Bakanlığımızın yaptığı kontroller sonucunda sahip olduğu bilgileri kamuoyunun bilgisine sunabileceği 5996 sayılı Kanun'un 31'inci maddesinin 6'ncı fıkrasında belirtilmiş olup, kamuoyu duyuruları kanun ve yönetmelik ile belirlenen çerçevede sürdürülmektedir.

Bakanlığımızca ruhsatlandırılan ürünler toksikolojik, ekotoksikolojik, kalıntı, biyolojik etkinlik, fiziksel ve kimyasal özellikler, diğer ülkelerdeki ruhsat ve tavsiyeye ait bilgi ve belgeler dikkate alınarak, yapılan değerlendirme sonucunda insan, bitki ve çevre açısından uygun bulunan ürünlerdir. Yine uluslararası kuruluşlarca insan ve çevre sağlığı ve benzeri konularda riskli olduğu bilimsel çalışmalarla belirlenen aktif maddeler ülkemizde de yasaklanmaktadır. Bu kapsamda, 2009'dan bu yana 223 aktif maddenin kullanımı sonlandırılmıştır.

Bakanlığımızca uluslararası standartlar doğrultusunda pestisit kullanımına alternatif

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

yöntemlerin öncelikle kullanılması, çevre dostu mücadele yöntemlerinin yaygınlaştırılması amacıyla entegre mücadele (IPM) uygulamaları teşvik ve tavsiye edilmekte, eğitim, proje ve kontrol faaliyetleri yürütülmektedir. Pestisit kullanımına alternatif yöntemlerden biyolojik ve biyoteknik mücadele yöntemlerini kullanan üreticilere destekleme ödemesi yapılmaktadır.

Bakanlığımız tarafından ülkemizde gereksiz ve hatalı ilaç kullanımı ve zirai ilaç kalıntısının önlenerek doğal dengenin korunması ile sürdürülebilir tarım konularında farkındalık oluşturmak ve etkin bitki sağlığı programı uygulamak amacıyla eğitim ve yayım çalışmaları ile üretim alanlarında çiftçi tarla okulu çalışmaları yapılmaktadır.

Üreticilerin tarımsal üretimde daha sağlıklı ve sürdürülebilir yöntemlere geçişi için hayvancılık, büyükbaş-küçükbaş hayvan yetiştiriciliği, hayvan refahı, sulama, gıda üretimi ve gıda hijyeni, süt ve sağım hijyeni, işletmelerde hijyen, su ürünleri, basınçlı sulama sistemleri, tasarruflu sulama sistemleri, iklim değişikliği, meyvecilik, sebzeçilik, seracılık, arıcılık, tarla bitkileri, tıbbi ve aromatik bitki yetiştiriciliği, süs bitkileri, ev ekonomisi, mekanizasyon, bitkisel üretim, sürü yönetimi elemanı, mantar yetiştiriciliği, iyi tarım-organik tarım uygulamaları, bitki zararlıları ile mücadele, süt hijyeni, besi yetiştiriciliği, çayır mera yem bitkileri, aile işletmeciliği vb. 450 konuda eğitim, yayım, bilgilendirme ve farkındalık faaliyetleri yapılmaktadır.

Bu faaliyetler tarla günleri, demonstrasyon, çiftçi toplantıları, çiftçi kursları, sergiler, fuarlar, teşvik müsabakaları, canlı yayınlar, haber ve TV programları aracılığıyla gerçekleştirilmektedir.

Çiftçi eğitim ve yayım faaliyetlerine katılım üreticilerimizin gönüllülük esasına dayanmaktadır. Tarımsal faaliyet yapan çiftçilerimizin talep etmeleri halinde tarım ve hayvancılık vb. konularda her türlü eğitim ve yayım faaliyeti yapılmaktadır.

2002-2024 yılları arasında Bakanlığımızca üreticilere yönelik gerçekleştirilen 1.450.240 eğitim, yayım, bilgilendirme, bilinçlendirme ve farkındalık faaliyetlerine 27.276.240 kişi katılmıştır.